

**§ 43 Initiativärende, Möjliggör projekt för att starta eget för uppsagda
3e landsmedborgare
RUN 571-2024**

Sammanfattning

Centerpartiet har i ett initiativärende till regionala utvecklingsnämnden föreslagit att; se över ersättningsmodellen för, och tillfälligt öppna starta eget-bidra till de som blivit uppsagda från sitt jobb och som har en hållbar affärsmodell, ge information och sprida kunskap om hur hela processen ser ut samt genomföra en kort utbildning för intresserade företagare.

Regionala utvecklingsförvaltningens svar

Northvolts konkurser och varsel under hösten samt i början av mars i år har inneburit att Region Västerbotten kraftsamlat sina resurser för att stödja såväl Skellefteå kommun som drabbade underleverantörer och företag i regionen samt intensifierat arbetet med att behålla arbetskraft och kompetens i regionen samt arbeta för att minska de ekonomiska efterdyningarna och konkurser hos andra företag. Inom ramen för möjligheterna inom regionens företagsstödgivning tillskapades snabbt en tillfällig kompetenscheck för att möjliggöra för företag att ha kvar och vidareutbilda sin personal och i förlängningen undvika ekonomiska trångmål och i värsta fall konkurser.

Region Västerbotten har ingen möjlighet att inom ramen för de regionala företagsstöden, som finansieras av regionala utvecklingsmedel, så kallade 1:1-medel, utge starta eget-bidrag i form av stöd till lönekostnader under uppstartsperioden.

Företagsstöden styrs av Förordning om statligt stöd till regionala investeringar som stipulerar hur exempelvis regionala Investeringstöd och särskilda investeringstöd kan användas, Främst är det stöd till investeringar i maskiner, inventarier och byggnationer. Av de företagsstöd som gäller annat än fysiska investeringar används Förordning om statligt stöd för att regionalt främja företag. Stöd får inte lämnas för kostnader som avser företags normala drift, men däremot finns möjlighet att lämna stöd till uppstarts- och investeringskostnader i nystartade företag. Region Västerbotten kallar denna stödform Mikrostöd.

Vad gäller projektstöd så beviljade Region Västerbotten snabbt Skellefteå kommun under hösten två varselprojekt för att åtgärder och aktiviteter skyndsamt skulle kunna vidtas. Det första varselprojektet vände sig till individer i Skellefteå som påverkats av varsel och neddragning på Northvolt med aktiviteter för att stötta individer att få kontakt med andra arbetsgivare lokalt eller regionalt. Bland annat genomfördes ett antal "Meet and Match"-event. I det andra varselprojektet beviljades Skellefteå kommun medel för att kartlägga behov och stärka arbetet mot såväl lokalsamhälle som beslutsfattare.

Region Västerbotten tog även tidigt initiativ att tillsammans med Svenska ESF-rådet att nyttja medel från Europeiska Socialfonden+ för Övre Norrland. Resultatet blev en extrautlysning i början av året för att ge möjlighet till förstärkt kapacitet för att hantera snabba omställningar och kriser på arbetsmarknaden i Norrbotten och Västerbotten. Region Västerbotten har sökt om ett projekt för detta och medfinansiering har beviljats från regionala utvecklingsmedel och från Skellefteå kommun.

Strukturfondspartnerskapet väntas fatta beslut i frågan i slutet av mars. Projektets mål är att hitta nya arbetssätt för att säkerställa att Skellefteå och Västerbotten fortsätter vara en attraktiv plats, men även att utveckla nya utbildningsmodeller, mottagarkapacitet hos arbetsgivare, stärkt matchning mm.

Vad gäller starta eget bidrag för nyföretagare från 3:e land så finns numera den möjligheten som inom ramen för de medel som Arbetsförmedlingen avropat från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EGF) för uppsagda arbetstagare, utifrån de anställda som drabbats av Northvolts varsel. Stödet är riktat till enskilda arbetstagare, egenföretagare, tillfälligt anställda och visstidsanställda som blivit uppsagda. Stödet ges i form av ett samordnat paket med individanpassade åtgärder, där behovet av utbildning och utbildningens nivå ska anpassas till varje bidragsmottagares kvalifikationer och färdigheter. Bland annat åtgärder som kan stödjas är som främjar entreprenörskap, stöd till egenföretagande, skapande av nya företag, anställdas övertagande av företag och samarbetsverksamhet.

Region Västerbotten samverkar med övriga aktörer för att hantera pågående händelseutveckling i Skellefteå och i regionen med anledning av Northvolts varsel och konkurs. Bland flera pågående aktiviteter kan nämnas medverkan vid företags- och näringslivsträffar tillsammans med kommunerna där information lämnas om vilka stöderbudanden som finns tillgängliga. Regionen har även annonserat om de tillfälliga stöden samt nyttjat kommunernas och andra aktörers nätverk för att sprida information.

Region Västerbotten anser utifrån ovan att det pågår flertalet projekt och initiativ på sidan av de ordinarie stödmöjligheter som redan finnas på plats som tillsammans med Arbetsförmedlingens möjligheter att stötta nyföretagande.

Förvaltningens förslag till beslut är därför att nämndinitiativets frågeställningar och förslag ska anses vara besvarade.

Förslag till beslut

Richard Carstedt (S) föreslår bifall i enlighet med förvaltningens förslag, lydande: Nämndinitiativets frågeställningar och förslag anses vara besvarade.

Beslut

Arbetsutskottets förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Nämndinitiativets frågeställningar och förslag anses vara besvarade.

Expedieras till

Regionala utvecklingsnämnden

Beslutsunderlag

- Förvaltningens tjänsteskrivelse 2025-03-19
- Initiativärende från Carina Sundbom (C), Möjliggör projekt för att starta eget för uppsagda 3:e lands medborgare